

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Konszenzus-oldalakkal

2000 január-február

TARTALOM

Azok a címek – Csernus Valér

Képek Müller Andrea „Agnus Dei” c. kiállításáról (folyt.)

Elődeink: Donhoffer Szilárd,
Schmidt Lajos, Boros Béla,
Kun Lajos, Hámori Artur,
Kudász József (*Benke József*)

Kongresszusi beszámolók

**Elhunyt Takáts István
professzor**

**A Tudományos Szakosztály
programja**

**Hírek programokról, pályáza-
tokról, rendezvényekről**

Adónk 1 %-a (40. old.)

**Intézeti, klinikai hírek,
információk**

Csernus Valér

Azok a címek...

Nem szenvedek cím- és rangkórságban (szerencsére.../sajnos...). A címekkel és rangokkal általában csak akkor foglalkozom, ha valamilyen módon személyes kellemetlenséget okoznak. Így történt a közelmúltban is.

A pécsi és mainzi egyetemek közötti együttműködés keretében két hetet töltöttem a Mainzi Egyetem Anatómiai Intézetében. Egy, az enyémhez hasonló tudományos témakörben dolgozó, jónevű gárdával folytattam igen hasznos és tartalmas tapasztalatcserét és megismerkedtem az anatómia és szövettan oktatásának ottani formáival, ami szintén nagyon tanulságos volt. Az ottani kollégákat korábban személyesen nem ismertem, mégis igen kedvesek, készségesek voltak. Csakhogy. Furcsa módon valamilyen négy szemközti beszélgetés olyan formában kezdődött, mintha az után kezdtek volna óvatosan kérdezőzködni, hogy tudok-e írni és olvasni... Miután sikerült meggyőzőn őket arról, hogy nem vagyok teljesen analfabéta, a beszélgetés gyorsan kellemessé, érdemivé, hasznossá fordult. Korábbi német útjaim során is tapasztaltam hasonlókat, de betudtam a „német léleknek”, meg annak, hogy onnan nézve Magyarország a Balkánnak látszik. Most segítettek végre egy másik összefüggést is meglátni. Docensi címemet „Hochschuldozent”-nek fordították egyetemünkön, és megtudtam, hogy ez itt kb. a mi

idősebb tanárségédünknek megfelelő rangot jelent. Ennek fényében rögtön megértettem a dolgot: én is bizonyos óvatossággal kezdtém volna beszélgetni egy általam addig nem ismert olyan egyénnel, aki láthatóan 50 év feletti korára csak tanárségédségig vitte...

Szerencsés módon az országhatárok feloldódni látszanak, és egyre többünknek van lehetősége külföldi országokban személyes szakmai kapcsolatokat teremteni. E kapcsolatok rendszerint úgy kezdődnek, hogy egyetemünk valamelyik idősebb oktatója – korábbi személyes kapcsolatait felhasználva – egyenleti fiatalabb, vagy kevésbé fiatal kollégája útját. Az ennek során lezajló levélváltás természetes része, hogy a fogadó fél a kiküldendő kolléga rangja, beosztása után érdeklődik, hogy ennek megfelelő körülményeket teremtsen számára. És itt kezdődik a probléma. Magyarországon egy teljesen egyedülálló egyetemi ranglétra alakult ki, amihez hasonló – tudomásom szerint – máshol a világon nincs. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy eltérnek az egyetemi rangok hivatalos és köznapi formái. Professzori cím például semmilyen hivatalos törvényben, rendeletben nem létezik Magyarországon. Ugyanakkor a hétköznapi használatban egyetemi ranglétránk legmagasabb fokán álló vezető oktatóink, az egyetemi tanárok ki-sajátították ezt a kifejezést a maguk megjelölésére szemmel láthatóan féltékenyen ra-

gaskodva hozzá, ugyanakkor a „tanár” kifejezés „lecsúszott” a docensek köznapi megjelölésére. Valahol itt lehet a nemzetközi rang-ekvivalencia megoldatlanságának egyik forrása. A „professor” kifejezés a nemzetközi gyakorlatban a legtöbb helyen csupán annyit jelent, hogy főállású egyetemi oktató. Általában a gyakornokokat és néhány helyen a mi tanársegédünknek megfelelő pozíciójukat kiemelik ebből a kategóriából, de az összes többi beletartozik a fogalomba. Ugyanakkor, ha pl. egy idősebb adjunktus vagy docens útját egyengetőtől megkérdezik, hogy a kiküldendő kolléga professzor-e, ő a magyar reflexeknek megfelelően élesen tiltakozik. Ezután természetes, hogy a jobb sorsra érdemes kollégát ott a gyakornokoknak „járó” körülmények, ellátás és – nem utolsósorban – szakmai programok és esetleges pénzbeli juttatások várják. Ez számukra gyakran kellemetlen, néha megalázó és mindenképpen szakmailag és anyagilag előnytelen helyzetet jelent.

Külföldön kapcsolatot teremteni kezdő kollégáinknak tartozunk azzal, hogy ismereteink hiánya, esetleg vélt presztízsokok miatt lehetőség szerint ne hozzuk őket ilyen kellemetlen helyzetbe. Ehhez jobban kellene tanulmányozni a külföldi szokásokat, a helyi mentalitást és az ottani egyetemi előmenetel paramétereit. Természetesen tökéletes ekvivalenciát – a jelenlegi rendszer mellett – nem lehet találni, de igyekezni kell megközelíteni azt. Szerintem kollégáink jövője és az egyetem presztízse szempontjából kisebb hiba, ha egy innen kiküldött kolléga itteni pozícióját enyhén „felértékelik”, mint az ellenkezője. Ne felejtjük el, hogy attól nálunk nem lesz egy adjunktusból egyetemi tanár, ha – az itthoni rangját az ottani szokásokkal egybevetve – külföldön „professor”-nak szólítják. Egyetemünk illettekeseinek régen fel kellett volna figyelniük erre a problémára és egy megközelítő rang-ekvivalencia listát mindenki számára hozzáférhetően közzétenni és nemzetközi kapcsolatainkban használni. De jobb későn...

„Vitaindítónak” – saját tapasztalataim, külföldi kollégákkal való beszélgetések és az ottani egyetemi évkönyvek adatai alapján – megpróbáltam összeállítani egy „nem hivatalos rang-ekvivalencia” listát. Elsősorban a követelményeket és az adott rangot elérők szokásos életkorát vettem figyelembe. Valószínűleg van benne néhány pontatlanság. Elsősorban az elméleti intézetekre vonatkozó részeket tartalmazza. Remélem, ezzel a békát a tóba dobva sikerül egy olyan folyama-

tot elindítani, ami a fenti probléma megoldásához vezet. Adataim itt két olyan országra vonatkoznak, melyeket valamelyest ismerlek: Németország és az Egyesült Államok. Jó lenne, ha mások is közölnék ilyen jellegű észrevételeiket – esetleg más országok adataival (Franciaország, Nagy-Britannia, Spanyolország stb.) kiegészítve azt.

Németország

Wissenschaftlicher Mitarbeiter: gyakornok. Frissen végzett diplomás, felügyelet mellett oktat és kísérletes munkával ismerkedik;

Wiss. Assistent: gyakornok, fiatal tanársegéd. Az előző munkakörben letöltött néhány éves munka után nevezik ki. Ez alatt az évek alatt teszik le általában a szakvizsgát is. Itt a legtöbb elméleti intézet anyagából (pl. anatómia) is lehet/kell szakvizsgát tenni;

Hochschuldozent: tanársegéd. Fialet egyetemi diplomás, szakvizsga után. Legfeljebb 7 évig tölthető be. Gyakorlatot vezet (általában idősebb oktató, „Professor” felügyeletével), esetleg nem kötelező kurzusokat tart. (Itt nincs kreditrendszer, így az ilyen kurzusok semmilyen formában nem számítanak a hallgató előmeneteléhez.) Irányítás mellett kísérletes munkát végez. Elméleti intézeteknél néhány egyetemen megkívánják hozzá a Dr. Habil. címet. *(N. B.: Németországban a habilitáció a mienktől eltérő, annál jóval alacsonyabb követelményeket jelent. Megadásának nem feltétele a PhD (= Dr. rer. nat), inkább a mi PhD-nknek megfelelő helye és súlya van az egyetemi minősítésekben. Általában végzés után 5-7 évvel megszerzik. Ehhez mindössze egy, a mi PhD-nknél megkívánt színvonalúhoz hasonló disszertációt kell megírni és megvédeni, és egy 15 perces (!) előadást kell tartani – ahol a legfontosabb kritérium, hogy szabad előadás legyen, azaz ne olvassák fel...);*

Professor C2 („außerplanmäßiger”): adjunktus. Több éves oktatási gyakorlattal és tudományos múlttal rendelkező, határozott munkaidőre alkalmazott egyetemi oktató. Önállóan gyakorlatot vezethet és nem kötelező kurzusokat tarthat. Rendszerint munkacsoport tagjaként tudományos munkát végez. A címhez általában megkívánják a habilitációt;

Professor C3 auf Zeit: idősebb adjunktus. Határozott időre alkalmazott (mint nálunk az adjunktusok) komolyabb oktatási és tudományos gyakorlattal rendelkező egyetemi oktató;

Professor C3 auf Lebenszeit: docens. Határozatlan időre („életfogytiglan”) alkalmazott vezető oktató. Gyakorlatokat vezet és néha előadásokat tart. Önálló tudományos munkát végez, esetleg saját grant-ból mások tudományos munkáját irányítja. Sokan közülük ugyanakkor nem végeznek semmilyen értékelhető tudományos munkát;

Professor C4 (auf Lebenszeit): egyetemi tanár. Határozatlan időre kinevezett idősebb vezető oktató. Elsősorban előadásokat tart (gyakran felolvasva...). Néhányan tudományos munkát (már) nem végeznek.

Egyesült Államok

A követelmények egyetemenként kismértékben eltérnek, súlyuk általában az egyetem presztízsével arányos. Egy jobb egyetem szokásos „ranglistája”:

Graduate student: egyetemi hallgató, TDK-s. Diplomaszerezés előtti egyetemi hallgató. A mi TDK-sainkhoz hasonlóan be segíthetnek az oktató- és kutatómunkába.

Postgraduate student: gyakornok, PhD-hallgató. Egyetemi diploma birtokában PhD-re készül, hallgatónak minősülő diplomás. Rendszerint ösztöndíjas. Hozzánk hasonlóan elsősorban elméleti, vagy magas klinikai karriert céloz meg;

Resident: rezidens, klinikai orvos. Klinikai irányultságú fiatal orvos, szakvizsgára készül. Az USA-ban ők végzik a beteggel közvetlenül kapcsolatos orvosi teendők zömét (az idősebb orvosoknak ott nem a parából kell élniük...). Gyakran napi 16-20 órát dolgoznak későbbi jövedelmükhöz képest éhbérért... Az állapot a szakvizsgáig tart;

Postdoctoral fellow: tudományos s. munkatárs? PhD fokozatot szerzett, egyetemi állással nem rendelkező, beosztott kutató- és gyakran oktatómunkával is foglalkozó fiatal diplomás. Általában a főnöke tudományos grant-jéből kap fizetést („soft money”). Egyetemi állásra, esetleg saját grant-ra vár;

Assistant professor: tanársegéd. Határozott idejű (időszakonként meghosszabbítva) alkalmazásban lévő, főállású, fiatal egyetemi oktató. Felügyelet melletti, később önálló oktatási tevékenységet és rendszerint munkacsoport tagjaként kutatómunkát végez. A címhez nem kell feltétlenül PhD. (Már a „professor” kategóriába tartozik!);

Associate professor: adjunktus. Határozott időre alkalmazott idősebb egyetemi oktató. Önálló oktatómunkát (gyakorlat-

vezetés, esetleg előadások, fakultatív kurzusok vezetése) és beosztott, ritkán saját grant-en alapuló kutatómunkát végez. A PhD még elméleti intézetekben sem feltétlen követelmény;

Full professor: docens, egyetemi tanár. Határozatlan („életfogytiglan”, tenure position) időre kinevezett főállású egyetemi vezető oktató. A címhez elméleti intézetekben általában megkívánják a PhD meglétét, és klinikán is előnyt jelent.

Az USA-ban nincs *habilitáció*-nak megfelelő eljárás. A jelek szerint az ottani vezető oktatók úgy érzik, hogy külső segítség és papírok nélkül is meg tudják ítélni, hogy ki alkalmas egyetemi oktatónak. Munkájukat a piac értékeli. Ha jól végzik, egyetemük híres lesz, sokan jelentkeznek, emelhetik a tandíjat és így közvetlenül és közvetve több lesz a jövedelmük.

Ha már a rangokról esik szó, néhány további adalék. Lehet, hogy nem mindenki van tudatában annak, hogy külföldön nem feltétlenül van olyan presztízse az akadémiai tagságnak, mint nálunk. Gombamódra szaporodnak az olyan „tudományos akadémiák”, melyek tevékenysége gyakorlatilag kimerül abban, hogy – némi pénzért – csaknem bárkit tagjaik sorába vesznek és erről egy igen szépen kivitelezett oklevelet küldenek. Ezt bekeretezve a falra lehet akasztani és a tudomány-politika berkeiben járattanok lehet vele ámítani. Közismert példája a „New York Academy of Sciences” (voltaképpen könyvklub [a szerk.]), aminek reális értékét nem ismerve tudomásom szerint egyetemünkről is több tagja van. Sokunknak évente küldenek belépési felhívást. Mindössze 100 dollár a „beugró” és gyönyörű oklevelet küldenek. Még egyetemi végzettség sem kell hozzá! Ismertem több amerikai labor-asszisztent, akinek falán ott díszelgett a fenti okmány – és mindössze B. Sc. (a mi főiskolai végzettségünknek megfelelő) oklevelük volt. Ezután természetesen nem lepődtem meg azon, hogy az általam ismert, komoly tudományos munkát végző, magára valamit is adó egyének falait beborító elismerések között sohasem találtam ehhez hasonló dokumentumot (ugyanakkor az MTA tiszteletbeli tagságát igazoló iratot igen!). Az USA-ban számos ilyen „zugakadémia” van, de hallottam panaszkodni ilyenek jelenlétéről Németországban és Svájcban is. Ezek sajnos annyira elszaporodtak, hogy

Benke József

ELŐDEINK

Donhoffer Szilárd

1902. július 3-án született Budapesten. Iskoláit itt végezte. Bécsben és Budapesten járt egyetemre, a Pázmány orvosi karán szerzett diplomát 1926-ban. Augusztus 1-től dolgozott az Ángyán-vezette klinikán mint díjtalan gyakornok. 1930-ban lett tanársegéd. Az 1931/32. tanévet a Nobel-díjas Macleod mellett töltötte Aberdeenben. *Alapanyagcsere betegségek* c. tárgykörből habilitált 1936-ban. 1937-ben adjunktus. Magántanári képesítését 1939-ben *A belorvosi diagnosztika* c. tárgykörre is kiterjesztették. Magántanárként a legjobban fizetett fiatal orvos: 1939/40-ben 371 P-t kapott (olyan sokan vették fel tárgyát). 1941-ben lett laborvezető és a belklinikán Ángyán

ha manapság valaki egy számára kevésbé ismert ország ismeretlen akadémijáról hall, inkább ilyen intézményre gondol, mint a sajnos egyre inkább kisebbségbe szoruló, presztízsiüket még megőrzött patinás intézményekre. Ezért gondoljuk meg, hogy célszerű-e hangsúlyoznunk magunk, vagy általunk tisztelt ismerősünk akadémiai tagságát egy, a magyar viszonyokat nem jól ismerő külföldi előtt, mert elismerés helyett finom mosoly lehet a következmény. Sajnos túl kis ország vagyunk ahhoz, hogy Akadémiánk valódi érdemei

helyettese, ugyanakkor helyettes vizsgáló az új rendszerű szigorlaton. 1943-ban címzetes rendkívüli tanári címmel tüntették ki. Mansfeld professzor 1945 júniusában a kórtani tanszék vezetésére javasolta. 1946. november 22-én minden igény kizárásával elbocsátották (feleségével együtt). 1948 januárjában hatálytalanítják B-listázását és ugyanakkor a kar egyetemi nyilvános rendes tanári kinevezésre terjeszti fel, mégpedig meghívás útján (8 pályázó közül).

1949. március 7-én nevezik ki egyetemi nyilvános rendes tanárnak. 1957-ben jelent meg *Kórélettan* c. könyve. 1961-ben Kossuth-díjat kap. 1961 és 1964 között rektorhelyettes, majd (3 évre) rektor. Noha először 1953-ban, majd ezt követően többször is felterjesztik, külső tényezők sorozatos vétője következtében csak 1964-ben lett az MTA levelező tagja. 1964-ben Kanadában és az Egyesült Államokban vendégprofesszor. 1973-ban lesz az MTA rendes tagja. 1973 és 1980 között az orvosi tudományok osztályának elnöke. 1974-ben vonult nyugdíjba. Angol, német és magyar nyelvű publikációinak száma jóval 150 felett van. 1978-ban Pro Universitate arany fokozattal tüntetik ki. 1980-ban az Akadémiai Kiadónál jelent meg a *Homeothermia of the Brain* c. monográfiája. 1982-ben kapja meg a Magyar Népköztársaság Zászlórendjét. 1994-ben Akadémiai Aranyérem kitüntetésben részesül; 1996-ban lesz a POTE díszdoktora.

1999. január 12-én hunyt el Pécsen.

közismertek legyenek.

Az akadémiai doktori („nagydoktori”) címmel általában nincs ilyen gond. Ehhez hasonló a külföldi országok zömében nem létezik. Ezért ha külföldön említjük e címet, legtöbbször legfeljebb értetlenséget váltunk ki, rosszallást nem. Kivéve, ha elkezdjük magyarázni, hogy ezt az Akadémiától kaptuk. Ez esetben elindíthatunk egy fentihez hasonló gondolatsort. Különösen azért, mert ott kint legtöbbször abban a tudatban nőttek fel, hogy bármilyen doktori fokozatot csak egyetem adhat.

Schmidt Lajos

1893. július 16-án született Pusztafödémesen, Pozsony vármegyében. Szülőfalujában végezte az elemi iskolát, a gimnáziumot az ősi koronázó városban. Itt érettségizett 1910 júniusában. Ugyanebben az évben felvételt nyert a budapesti egyetem orvosi karára. Közben a világháború tanulmányait megszakította, így diplomát csak 1917. június 2-án kapott. Majd ismét katonára. 1918/19-ben a kórbonctani intézetben kezdett dolgozni, majd az I. sz. sebészeti klinikára került műtőnövendéknek. 1921-ben Debrecenbe ment dolgozni az orvosi kar sebészeti klinikájára tanársegédként. 1922-ben Ausztriában és Németországban vett részt tanulmányúton, 1925-ben és 1926-ban a bécsi Collegium Hungaricum ösztöndíjasa, majd 1929-ben Londonban, Párizsban és Brüsszelben volt tanulmány-

úton. Ekkor már adjunktus. Vértranszfúziós problémák érdekelték és a neuralgiák műtéti kezeléséről írt. Érdeklődését egyre inkább a hasi sebészet kötötte le. 1930-ban a debreceni orvosi kar magántanár

habilitálta. 1931-től az Augusztia tudósintézet sebész főorvosa. Itt tüntették ki rendkívüli tanári címmel 1937-ben. 1938-ban nevezték ki a fővárosi Madarász utcai, majd a Rókus kórház és a Rádium intézet osztályvezető főorvosává. Számos német és magyar nyelvű közleménye jelent meg a daganatok kezelésének standardizálásáról és a végbélrák sebészeti és radiológiai kezeléséről. Neuber professzor halála után az orvosi kar meghívta, de a minisztérium 1948-ban megakadályozta kinevezését.

Így csak 1949. március 14-én lett egyetemi nyilvános rendes tanár és az I. sz. sebészeti klinika igazgatója. Klinikájának vezető profilja a hasi sebészet és az onkokiurgia volt, amelynek nemzetközileg elismert képviselője, de nem volt a sebészetnek olyan területe, amelyet klinikáján ne műveltek volna (mellkas- és érsebészet stb.). Sok nemzetközi kongresszuson képviselte a magyar sebészetet.

1957. június 11-én halt meg Budapesten.

Boros Béla

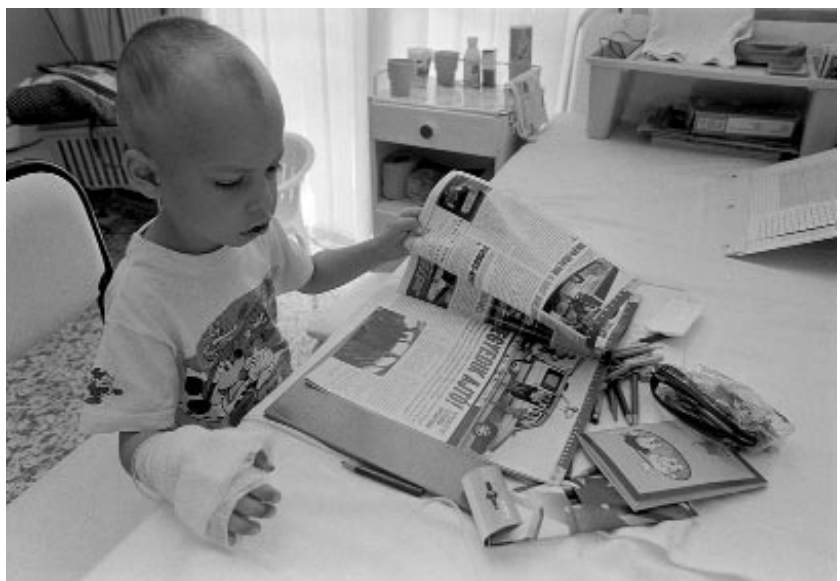
1903. december 21-én született Pécsen. Tanulmányait itt végezte. 1922-ben érettségizett. Orvosi diplomáját az Erzsébet Tudományegyetem orvosi karán szerezte meg 1929 áprilisában. 1930-tól az Erzsébet egyetem szemészeti klinikáján dolgozik. 1941-ben *Szemészeti kórtan* tárgykörből magántanári képesítést szerzett. 1947-ben lett egyetemi nyilvános rendkívüli tanár. 1949. június 11-én a Pécsi Tudományegyetem orvosi karának szemklinikájára nevezték ki egyetemi nyilvános rendes tanárnak.

Ugyanekkor lett a klinika igazgatója.

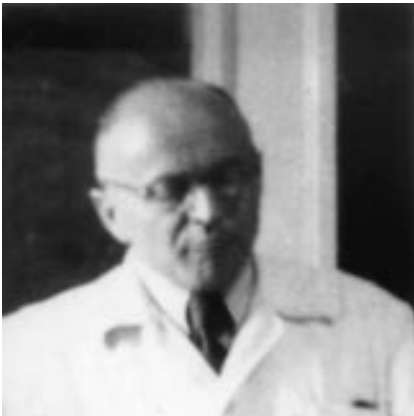
Szakmai területe a szem kórtana, az allergiás szembetegségek, a szem- és az általános betegségek összefüggései, valamint a szemészeti műtétan volt. 1952-ben lett az orvostudomány kandidátusa. Az 1959-ben az Akadémiai Kiadónál megjelent *Allergie und Allergische Erkrankungen* című kétkötetes munkában a szemészeti fejezetet írta. Az 1962-ben megjelent *Szemészeti Tankönyv* hat fejezetének szerzője. Az *Orvosi Lexikonban* 1660 címszó magyarátát írta.

Sokszor viselt kari és egyetemi tisztséget. 1949 és 1951 között a Pécsi Tudományegyetem rektora, 1954 és 1956 között a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektori jogú dékánja, 1961 és 1964 között pedig az egyetem rektorhelyettese. 1967 és 1973 között a POTE rektora. Egyetemünk és orvosi karunk vezetői közül senki ilyen hosszan kari és egyetemi vezető tisztséget nem töltött be. 1973-ban vonult nyugdíjba.

1992. szeptember 25-én hunyt el. A pécsi temető Y. XIII. 15. parcellájában nyugszik.

Kun Lajos

1904. július 10-én született Mezőtúron. Elemi és középiskoláit szülővárosában, egyetemi tanulmányait a pécsi Erzsébet egyetem orvosi karán végezte. 1930 júniusában avatták doktorrá. Fenyvessy professzor mellett externista, majd gyakornok. Diplomájának megszerzése után tanársegéd. 1933-ban tisztiorvosi képesítést nyert, 1935. július 1-től a pécsi járás tisztiorvosává nevezték ki. A pécsi egyetem orvosi kara 1937 áprilisában a közegészségtani vizsgáló módszerek c. tárgykörből magántanárrá képesítette. A Kárpátalja visszatérte után, 1939. július 15-én az ungvári közegészségügyi állomás megszervezésére és vezetésére kapott megbízást. Miután Kárpátalját a vörös hadsereg elfoglalta, és nem tért haza, a kijevi egészségügyi miniszter 1945-ben az újjászervezett intézet igazgatójává nevezte ki. Innen csak 1947. szeptember 1-jén érkezett haza. Az OKI szerológiai osztályának vezetője lett.

1951. szeptember 1-jén lett a POTE Közegészségtani Intézetének vezetője egyetemi tanárként. 1951 és 1954 között a POTE rektori jogú dékánhelyettese. A TMB 1952 augusztusában az orvostudományok kandidátusává minősítette. Tudományos munkásságát több mint félszáz dolgozata és szakkönyvei reprezentálják. A Pécs környéki bányák élelmezésegészségügyi és morbiditási vizsgálataiban a modern higiénikus szemlélet tükröződik. A bányászok megbetegedési viszonyaira vonatkozó kutatásai nemzetközi szempontból is jelentősek. 1954-ben ismét rektori jogú dékánhelyettes, 1956-ig, 1960-ban lett az orvostudomány doktora. 1961-ig volt az egyetem közegészségtani intézetének igazgatója, ettől kezdve az Országos Munkaegészségügyi Intézet egyik osztályának megszervezésére és vezetésére kapott megbízást. Itt dolgozott haláláig.

1967. január 3-án hunyt el Budapesten.

Hámori Artur

1909. március 18-án született Újvidéken. Elemi iskoláit szülővárosában végezte, a középiskolát és az orvosegyetemet Szegeden. 1935-ben avatták doktorrá. Orvosi pályafutását a szegedi belklinikán kezdte, ahol Rusznyák István és Hetényi Géza voltak a mesterei. Tanulmányúton volt a Pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Gyógy-szertani Intézetében Mansfeld Géza professzornál és a bécsi egyetem belgyógyászati klinikáján Eppinger professzor mellett. 1943-ban *A vesebaj kórtana és gyógyítása* címmel védte meg magántanári értekezését. 1947-ben lett adjunktus.

1950-ben kapott megbízást a POTE II. sz. Belklinikájának megszervezésére, ahová 1951. szeptember 15-én nevezték ki tanszékvezető egyetemi tanárrá. 1952-ben a TMB megítélte számára az orvostudomány kandidátusa fokozatot. 1951 és 1956 között az egyetem rektori jogú dékánhelyettese volt.

Tudományos munkássága két nagy téma körül szerveződött: az allergiás vesebetegségek keletkezése és gyógyítása, illetve a fekélybetegségek keletkezése és gyógyítása. Elért eredményeiről tíz nagy nemzetközi kongresszuson számolt be külföldön. Számos magyar és külföldi társaság munkájában vett részt, és több magyar és nemzetközi szaklap szerkesztőbizottságának tagja. Tudományos munkásságát a fentiekén kívül hét könyvfejezet, egy 15 kiadást megélt egyetemi jegyzet és 170 magyar, angol és német nyelvű közlemény mutatja.

1979-ben vonult nyugdíjba. 1983. március 22-én halt meg Pécsen.

A pécsi köztemető X/b. III. 2. parcellájában nyugszik.

Kudász József

1904. július 10-én született Keresztspöskiben. Elemi iskoláit szülőhelyén végezte. A mezőkövesdi gimnáziumi érettségi után a bolognai orvostudományi egyetem hallgatója lett, itt szerzett diplomát 1931-ben. Debrecenben dolgozott a kórbonctani intézetben. 1937-ben Egerbe került, majd Budapestre. Előbb a Rókus, majd a László, végül az István Kórházban dolgozott. Ekkor kezdett foglalkozni a gyermeksebészet mellett szívsebészetrel is. De a traumatológia is érdekelt. Elsők között végzett Magyarországon combnyakszögezést.

1951. szeptember 15-én a Pécsi Orvostudományi Egyetemen létrehozott II. sz. Sebészeti Klinika (az Irgalmas Rend államosított kórháza) igazgatójává és egyetemi tanárrá nevezték ki. Fél évtizedet töltött a klinika élén. Itt végzett szívműtéteket. 1955-ben Budapestre került, a II. sz. sebészeti klinika igazgatója lett. 1957-től pedig a IV. sz. klinika igazgatója, s itt végzett először extracorporalis perfúzióval végrehajtott nyitott szívűműtéteket 1960-ban. Szeretett újítani, nemcsak a szív-, hanem az érsebészet területén is számos új eljárást alkalmazott. Nemcsak egyedülállóan kiemelkedő sebész és kiváló előadó volt, hanem jó menedzser is: a vezetés alatt álló IV. sz. sebészeti klinikáról 18 év alatt 5 egyetemi tanár, 13 osztályvezető főorvos; 1 tudományok doktora és 12 kandidátus került ki.

Önálló műve *Az operálható szívbetegségek* Budapesten jelent meg 1970-ben. Több mint száz tudományos közleménye van. Számos külföldi sebész társaságnak tagja. Tagja a Leopoldina akadémiának. 1975-ben ment nyugdíjba. Iskolateremtő munkásságára a magyar orvostársadalom hálával gondol.

1981. június 27-én halt meg Budapesten.

Modern Képképző Eljárások

Ultrahang Napok a „Hűség Városában”

Ebben az évben 14. alkalommal rendezték meg Sopronban a már hagyományosnak számító Ultrahang napokat. A névvel elentétben e rendezvény nemcsak az ultrahang diagnosztikával, e módszer legújabb eredményeivel foglalkozott, hanem a többi modern képképző eljárással, CT-vel és MR-rel is. A radiológia ezen egyik legrangosabb eseményére 1999. október 15-17. között került sor a Hotel Lővérben, 550 regisztrált résztvevővel.

A két és fél nap alatt 40, többségében felkért előadás hangzott el, amelyeknek kb. egynegyedét külföldi szakember tartotta meg. Ezek a legkorszerűbb módszerekkel foglalkoztak, egy részük összefoglaló, tematikus jellegű referátum volt. A nem hazai előadók az alábbi témákról szoltak: a spirál CT legújabb módszere, a multidetektoros CT onkológiai alkalmazásának kezdeti tapasztalatairól; a női medence MR vizsgálatáról (C. Winston New York, USA); a nőgyógyászati tumorok 3D ultrahang-vizsgálatáról valamint e módszer általános hasi alkalmazásáról (S. Kupesic, Zágráb, Horvátország; S. Ciatti, Prato, Olaszország); egy új UH keringésvizsgálatról, a B-flow technikáról és az ultrahang kontrasztanyagok alkalmazásáról (H. P. Weskott, Hannover, Németország); a pancreas képi vizsgálatának csapdáiról (G. Mostbeck, Eisenstadt, Ausztria). A résztvevők a kiállított legújabb ultrahang berendezések közül egyik-másikról néhány előadásban is hallhattak, esetleg még ki is próbálhatták. A vizsgálatokhoz „betegek” is rendelkezésre álltak, vállalkozókedvű ifjú hölgyek voltak a vizsgálatok alanyai. Sor került egy kerekasztal beszélgetésre is, amelynek témája az ultrahangos szűrés volt, ennek a szerteágazó kérdésnek részletére nem lehetett kitérni. Folytatása egy további rendezvényen várható. Az ország minden tájáról érkezett radiológusok a rendezvény utolsó óráiban több, mint két tucat esetet mutattak be, melyek többsége valóban érdekes, tanulságos volt.

Három téma, vizsgálati módszer van, amiről e sorok írója néhány mondatban, kissé részletesen is szólni kíván. Az amerikai előadó, egy onkológiai centrum radiológusa a képképző diagnosztika egyik legmodernebb módszeréről szolt. Kb. egy éve, Chicagóban, az Észak-Amerikai Radiológus Kongresszuson állították ki egy új spirál CT berendezést, amit multislice, multi-

detektor CT-nek hívnak. Ez egyetemünkön is használt spirál CT új változata, amelynek speciális detektora van. A hagyományostól eltérően, a vizsgálat típusától függően, a többemű detektor a röntgenső egy elfordulása során nem egy, hanem négy szelet egyidejű leképezését teszi lehetővé. Ez tovább rövidíti a vizsgálati időt, megnöveli két légzés visszatartás között vizsgálható testrészt, a volumen kiterjedését, hosszát. Ez a módszer igen alkalmas többek között májbeli góccok vizsgálatára, erek képi megjelenítésére (CT-angiográfia). Ilyen berendezés hazánkban még nem működik.

Számos esetben válik/válna szükségese ultrahang vizsgálat kritikus állapotú betegekben, akik nincsenek szállítható állapotban. Egy cég bemutatott egy 2,5 kg-os, legnagyobb kiterjedésében 34 cm-es, valóban hordozható berendezést, amely keringés vizsgálatra (UH angio), számos kép tárolására is alkalmas. A készülék képminősége még projektorral kivetítve is elfogadható. Többek tetszését is elnyerte – már csak a beszerzési árról kellene gondoskodni...

Az utolsó téma az emlőrák vizsgálatával kapcsolatos. Egy kísérleti vizsgálati módszer az ép és tumoros sejtek közötti bizonyos eltérő paramétereken alapul: a nagyobb víztartalom, a normális sejthez képest eltérő elektrolit tartalom miatt a tumorban megváltozik az elektromos vezetési képesség. Ez felszíni elektróddal kimutatható, a tumor gócként jeleníthető meg. E módszer nem a röntgen mamográfia felváltására lenne al-

kalmas, egyelőre mint potenciális szűrő-módszert vizsgálják. A készülék kidolgozó szerint 3-5 mm-es tumor is detektálható, az USA-ban tesztelik.

Klinikánkat négy előadással képviseltük. Két felkért referátum hangzott el. *Varga Gyula*: Papillaris necrosis – UH képe az iv. urográfia és CT tükrében. *Györe Csilla és mtsai*: Mikropaque CT kontrasztanyag alkalmazása a gasztrointesztinális traktus CT vizsgálatban. Két rövid előadás, esetismertetés is elhangzott: *Niyiyati Mahtab és mtsai*: Ultrasound appearance of retained surgical sponge; *Weninger Csaba és mtsai*: CT-vel igazolt pancreas ruptura.

A jól sikerült rendezvény a Soproni Erzsébet Kórház Radiológiai Osztály munkatársainak munkáját dicséri – az osztály vezetője dr. Baranyi Tibor, aki egyben a Magyar Radiológus Társaság elnöke is. A szakmai program megszervezésében a Társaság Ultrahang Szekciója vezetőinek is fontos szerepe volt.

Dr. Weninger Csaba

Gábor Dénes-díj

A Novofer Innovációs Részvénytársaság Alapítványa
Gábor Dénes-díjjal jutalmazta
dr. Rozsos István professzort
a mikrolaparotomiás kolecisztektómia eljárásának kifejlesztéséért.
Szívből gratulálunk és további sikeres munkát kívánunk!

Népszabadság, 2000. február 9.

AZ ÁTALAKULT ÁLLAMI EGYETEMEK ÉS FŐISKOLÁK

BUDAPESTI KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM

Államigazgatási Főiskola, Budapest
Budapesti Közgazdaság-tudományi
Egyetem, Budapest

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM, BUDAPEST

Bárcki Gusztáv Gyógypedagógiai
Tanárképző Főiskola, Budapest
Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest
Eötvös Loránd Tudományegyetem,
Budapest

SEMMELWEIS EGYETEM, BUDAPEST

Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem,
Budapest
Magyar Testnevelési Egyetem, Budapest
Simmelweis Orvostudományi Egyetem,
Budapest

ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM, BUDAPEST

Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola,
Budapest
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem,
Budapest

DEBRECENI EGYETEM

Debreceni Agrártudományi Egyetem,
Debrecen
Debreceni Orvostudományi Egyetem
Hajdúböszörményi Wargha István
Pedagógiai Főiskola
Kossuth Lajos Tudományegyetem,
Debrecen

SZENT ISTVÁN EGYETEM, GÖDÖLLŐ

Állatorvos-tudományi Egyetem, Budapest
Gödöllői Agrártudományi Egyetem, Gödöllő
Jászberényi Tanítóképző Főiskola,
Jászberény

Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem,
Budapest

Ybl Miklós Műszaki Főiskola, Budapest

KAPOSVÁRI EGYETEM

Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző
Főiskola, Kaposvár
Pannon Agrártudományi Egyetem, Állat-
tenyésztési Kar, Kaposvár

MISKOLCI EGYETEM

Comenius Tanítóképző Főiskola, Sárospatak
Miskolci Egyetem, Miskolc

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola, Szekszárd
Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
Pécsi Orvostudományi Egyetem, Pécs

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM, SOPRON

Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola,
Győr
Benedek Elek Pedagógiai Főiskola, Sopron
Pannon Agrártudományi Egyetem,
Mezőgazdaságtudományi Kar,
Mosonmagyaróvár
Soproni Egyetem, Sopron

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

József Attila Tudományegyetem, Szeged
Debreceni Agrártudományi Egyetem,
Mezőgazdasági Főiskolai Kar,
Hódmezővásárhely
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi
Egyetem, Szeged

VESZPRÉMI EGYETEM

Pannon Agrártudományi Egyetem,
Keszthely

Veszprémi Egyetem, Veszprém

BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Kereskedelmi, Vendéglátóipari és
Idegenforgalmi Főiskola, Budapest
Külkereskedelmi Főiskola, Budapest
Pénzügyi és Számviteli Főiskola, Budapest

BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Bánki Donát Műszaki Főiskola, Budapest
Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, Budapest
Könnyűipari Műszaki Főiskola, Budapest

DUNAÚJVÁROSI FŐISKOLA

Miskolci Egyetem, Dunaújvárosi Főiskolai
Kar, Dunaújváros

KECSKEMÉTI FŐISKOLA

Gépipari és Automatizálási Műszaki
Főiskola, Kecskemét
Kecskeméti Tanítóképző Főiskola,
Kecskemét
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem,
Kertészeti Főiskolai Kar, Kecskemét

NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

Bessenyei György Tanárképző Főiskola,
Nyíregyháza
Gödöllői Agrártudományi Egyetem,
Mezőgazdasági Főiskolai Kar, Nyíregyháza

TESSEDIK SÁMUEL FŐISKOLA, SZARVAS

Debreceni Agrártudományi Egyetem,
Mezőgazdasági Víz- és Környezet-
gazdálkodási Főiskolai Kar, Szarvas
Gödöllői Agrártudományi Egyetem,
Mezőgazdasági Főiskolai Kar, Mezőtúr
Körös Főiskola, Békéscsaba

Forrás: www.om.hu/

A Nemzeti Információs Infrastruktúra-fejlesztési Program

Az NIIF Programról szóló 95/1999. (VI. 23.) Korm. rendelet meghatározta azokat a szakmai, szervezeti és finanszírozási feladatokat, amelyek végrehajtásának eredményeként a felsőoktatási intézmények, kutató-fejlesztő helyek, közgyűjtemények és egyéb oktatási, tudományos és kulturális szervezetek az európai kutatói számítógéphálózatok színvonalának megfelelő országos és nemzetközi számítógép-hálózati (Internet) kapcsolattal rendelkezzenek.

A felsőoktatási intézmények 2000. január 1-től hatályos integrációja és az elmúlt évek fejlesztéseinek elmaradása szükségessé tette, hogy a mára már teljesen teletöltött hálózat bővítését az NIIF Program kiemelt feladatként, a lehető legrövidebb

időn belül megvalósítsa.

A fejlesztés két fázisban valósul meg. Az első fázisban 11 régió, a második fázisban 14 régió nagysebességű gerinchálózati összeköttetése épül ki 2000. július 31-ig. Ezzel párhuzamosan az egyes intézményi adathálózati kapcsolatok (közel 300) folyamatos bővítésére is sor kerül. (Az NIIF www honlapján folyamatos tájékoztatást adunk.)

Első eredmény, hogy az NIIF Iroda 1999. december 31-i határidővel kiemelkedően sikeres közbeszerzési eljárást folytatott le az országos kutatói hálózat gerinchálózatának fejlesztésére. Az igen szűk (1-2 Mbps) gerinc kapacitás (34 illetve 155 Mbps-re) bővül 11 régió központ felé, és mindez változatlan költségszinten valósul

meg. 2000. január 31-től nyolc régió (Szeged, Gödöllő, Veszprém, ELTE, BME, MTA KFKI, MTA SZTAKI, MEH) 155 Mbps kapacitással, három régió (Miskolc, Debrecen, Pécs) 34 Mbps kapacitással fog rendelkezni, de ezen három régió is szerződésben rögzített módon 2000. november 1-től 155 Mbps-os lesz.

Ezzel a magyar kutatói hálózat az EU országok élvonalához zárkózik fel. Az információs infrastruktúra ilyen léptékű fejlődése úgy a felsőoktatás, mint a tudomány és kultúra művelésének területén igen nagy jelentőségű. Ez az eredmény közel 300 000 felhasználót érint közvetlenül.

Nagy Miklós

NIIF Iroda mb. igazgatója

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLYÁNAK PROGRAMJA

2000. február 7. – Tanulságos esetek fóruma: a Családorvostani Intézet esetbemutatói

1. Hónapokig tartó köhögés (esetgazda: dr. Végh Mária);
2. Tüdőrák vagy mégsem? (esetgazda: dr. Molnár Csilla és dr. Lomb Dénes);
3. Hyperparathyreosisos beteg kálváriája (esetgazda: dr. Rinfel József).

2000. február 14. – Tudományos előadások

1. Vendégprofesszori előadás: Dr. Petrányi Győző (Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet): Szuppresszív immunreguláció a transzplantáció és reprodukív immunológia klinikai gyakorlatában (40 perc);
2. Felkért előadás: Dr. Dóczi Tamás (Idegsebészeti Klinika): Intracranialis térfogatszabályozás (20 perc).

2000. február 21. – Tanulságos esetek fóruma

1. Intracardialis műbillentyű thrombotikus folyamata (esetgazda: dr. Mühl Diana, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet);
2. Ritka típusú centralis tüdőrák (esetgazda: dr. Sárosi Veronika, BM. Kórház Tüdőgyógyintézet);
3. Lymphangioma-like Kaposi sarcoma (esetgazda: dr. Somos Zsuzsanna, Bőrgyógyászati Klinika).

2000. február 28. – Tanulságos esetek fóruma

1. Az Ajak- és Szájpadhasadékos Munkacsoport bemutatkozása (dr. Pintér András, dr. Vincze Olga, dr. Lovász Márta, Kárpáthy Magdolna, Eperjesi Bernadett, dr. Kopcsányi Gábor, dr. Olasz Lajos, dr. Vástyán Attila): Az ajak- és szájpadhasadékkal született gyermekek komplex kezelése és nyomokövetése;
2. B-sejtes non-Hodgkin lymphoma és hepatocellularis carcinoma ritka, szinkron társulása (esetgazda: dr. Gasztonyi Beáta, I. sz. Belklinika);
3. Aorta aneurysma Marfan-szindrómás gyermekben (esetgazda: dr. Masszi György, Gyermekklinika).

2000. március 6. – Tanulságos esetek fóruma

1. Parasagittalis ischias (esetgazda: dr. Kövér Ferenc, Idegsebészeti Klinika);
2. Totalis vizeletretenció miatt kialakuló urosepsis (esetgazda: dr. Pusztai Csaba, Urológiai Klinika);
3. Meningeoma és depresszió (esetgazda: dr. Kovács Attila, Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinika).

2000. március 13. – Tudományos előadások

1. Felkért előadás: Dr. Tekeres Miklós (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet): Aneszteziológia és intenzív terápia

jelentősége és helye a modern betegellátásban (40 perc);

2. Felkért előadás: *Dr. Kocsis Béla* (Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet): A bakteriális lipopoliszacharidák a laboratóriumban és a klinikumban (20 perc).

2000. március 20. – Tudományos előadások

1. Felkért életmű előadás: *Dr. Schneider Imre* (Bőrgyógyászati Klinika): Az atopiás dermatitis: patogenetikai tényezők és lefolyás (40 perc);
2. Felkért előadás: *Dr. Husz Sándor* (SZOTE Bőrgyógyászati Klinika): Autoimmun hólyagos betegségek. (20 perc).

2000. március 27. – Tanulságos esetek fóruma

1. Egy mellőzésre javasolt, arteria mesenterica superior thrombosis miatt operált beteg kórbonctani leletei (esetgazda: dr. László Terézia);
2. A neoadjuváns kezelés előnyei és hátrányai (esetgazda: dr. Cseke László, I. sz. Sebészeti Klinika);
3. Tompa hasi sérülés súlyos késői szövődménye (esetgazda: dr. Molnár Zsolt, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet).

2000. április 3. – Tudományos előadások

1. Vendégprofesszori előadás: *Dr. Módos László* (DOTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet): Az extracelluláris mátrix makromolekuláris szerkezete, a sejtfunkciókban és hisztogenezisben játszott szerepe (40 perc);
2. Felkért előadás: *Dr. Merchenthaler István* (Women's Health Research Institute, Wyeth-Ayerst Research, Radnor, USA): Ösztrogén receptor-béta: új lehetőség szubsztitúciós terápiára (20 perc).

2000. április 10. – Tudományos előadások

1. Vendégprofesszori előadás: *Dr. Gönczöl Éva* (SZOTE Mikrobiológiai Intézet): Atherosclerosis és fertőző ágensek (40 perc);
2. Felkért előadás: *Dr. Kispál Gyula* (Biokémiai Intézet): A vas-kén fehérje bioszintézis zavara szideroblasztos anémiában (20 perc).

2000. április 17. – Tudományos előadások

1. Vendégprofesszori előadás: *Dr. Eckhardt Sándor* (Országos Onkológiai Intézet): A rák gyógyszeres kezelésének jelenlegi helyzete és távlatai (40 perc);
2. Felkért előadás: *Dr. Ember István* (Humán Közegészségügyi Intézet): Onko- és szuppresszorgén expressziós változások, mint potenciális biomarkerek a karcinogenezis folyamán (20 perc).

2000. május 8. – Tudományos előadások

1. Vendégprofesszori előadás: *Dr. Besznyák István* (Haynal Imre Tudományegyetem): Daganatsebészet az ezredfordulón (40 perc);
2. Felkért előadás: *Dr. Szekeres Júlia* (Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet): Progeszteronfüggő immunológiai szabályozás (20 perc).

Az ülések helye: PTE Általános Orvostudományi Kar Elméleti Tömb III. sz. tanterem

Az ülések kezdete: 16 óra

Dr. Kellermayer Mikós
elnök

Dr. Matolcsy András
titkár

Az MTA Székház márciusi programja

03. 07. 18:00	Túlsúllyal élni IV. Knoll AG Tudományos ülése
03. 09. 11:00	A PAB közgyűlése
03. 09. 14:30	A PAB elnökségi ülése
03. 16. 14:00	A Régészeti munkabizottság ülése
03. 25. 10:00	Pedagógia szakosok 3. konferenciája

Habilitációs előadások

■ *Dr. Urbán László* igazgatóhelyettes (Novartis/Institute for Medical Sciences, London) 2000. március 3-án 10.00 órai kezdettel a PTE ÁOK Elméleti Tömb IV. sz. tantermében *Adrenerg neuronra ható gyógyszerek* címmel, valamint 8.00 órai kezdettel a VI. sz. szemináriumi helyiségben *Non-steroidal anti-inflammatory analgesics* címmel nyilvános tantárgyi előadást tart. Az előadásokon a PTE valamennyi oktatója és hallgatója részt vehet. 14.00 órai kezdettel *Fájdalomcsillapító cannabinoidok: in vitro és in vivo bizonyítékok* címmel nyilvános tudományos előadást tart a II. sz. tanteremben.

■ *Dr. Szilyássy Zoltán* docens (Debreceni Orvostudományi Egyetem) 2000. március 1-jén 8.45 órai kezdettel a PTE ÁOK Elméleti Tömb IV. sz. tantermében *Adrenerg receptor-igaztatók* címmel, valamint 12.00 órai kezdettel a VI. sz. szemináriumi helyiségben *Narcotic analgesic drugs. Effect of morphine* címmel nyilvános tantárgyi előadást tart. Az előadásokon a PTE valamennyi oktatója és hallgatója részt vehet. 13.00 órai kezdettel *A szív nitrerg ischaemiás adaptációja* címmel nyilvános tudományos előadást tart a II. sz. tanteremben.

III. International Symposium on Myocardial Cytoprotection

From basic science to clinical perspectives

28-30th September, Pécs

WELCOME

Under the auspices of the Experimental Section of the Hungarian Society of Cardiology, and the Regional Committee of the Hungarian Academy of Science (Pécs), we at the Department of Experimental Surgery would like to invite you to the third International Symposium on Myocardial Cytoprotection. As an affiliate of Pécs University, the oldest in Hungary, we take pride in welcoming you back to Pécs for this meeting.

Upon the dawn of the New Millennium, we are hoping that gatherings such as ours will be instrumental in advancing knowledge, and conferring a better understanding in management of patients with heart disease. We are striving to create a forum for discussion concerning the latest developments in both basic science and the clinical practice. To that end we rely on your participation and valuable contribution.

We eagerly await welcoming you to Pécs.

Elizabeth Róth
Symposium President

János Lantos
Symposium Secretariat

MEMBERS

Chairmen

Elizabeth Róth
(Pécs, Hungary)

M. Zsófia Koltai
(Budapest, Hungary)

Scientific Committee

M. Amrani (UK)

J. R. Parratt (UK)

G. Baxter (UK)

D. Royston (UK)

S. Juhász-Nagy (HUN)

L. Szekeres (HUN)

H. Heinle (D)

RT. Smolenski (UK)

M. Manoach (ISL)

K. Tóth (HUN)

L. Papp (HUN)

Á. Véghe (HUN)

Local Organizing Committee

E. Róth

M. T. Jaberansari

G. Temes

Z. Szántó

J. Lantos

A. Ferencz

B. Borsiczky

PRELIMINARY PROGRAM

Sept. 27.

15.00–18.00 Congress office opens for early registration

19.30 Traditional get-together dinner party

Sept. 28.

08.00–18.00 Registration

09.00–10.30 Satellite meeting

11.00–12.30 Satellite meeting continued

13.30–14.00 Opening ceremony

14.00–16.00 Session 1

16.30–18.00 Session 2

19.30 Welcoming dinner party

Sept. 29.

08.30–10.30 Session 3

11.00–12.30 Session 4

14.00–16.00 Session 5

16.30–17.30 Session 6

19.00 Gala dinner

Sept. 30.

09.00–10.30 Session 7

11.00–12.30 Session 8

12.30 Lunch and farewell

TENTATIVE TOPICS

- Stunning, hibernation and preconditioning: from science to clinical practice.
- Oxidative stress: beneficial or damaging or is there a fine balance.
- Microcirculation: endothelial dysfunction, nitric oxide, platelets and neutrophils.
- Arrhythmia: new antiarrhythmic agents and their cardioprotective effect.
- Clinical aspects: Hemorheology, hypertension, metabolic abnormalities, etc.
- Miscellaneous: apoptosis, hypertrophy, genetic engineering, etc.
- New developments: cytoprotection for the new millennium.

Absztraktok beküldési határideje 2000. május 15.

Jelentkezési űrlapok megtalálhatók az Interneten

<http://expsurg.pote.hu> címen.

Absztraktokat e-mailban Janos@expsurg.pote.hu címre lehet küldeni.

Migráció és utazás-egészségügy – I. Magyarországi Kongresszus

Pécsi Orvostudományi Egyetem Elméleti Tömb, Aula
2000. március 3-4. (péntek-szombat)

PROGRAMTERVEZET

Szatellit kongresszus: 2000. március 2. (csütörtök)

du. 15 h-tól – 18 h-ig POTE Aula

Téma: A fizikai és psychés tortúrájának kitett személyek ellátása, rehabilitása ill. a probléma felismerése. A koszovói háború tapasztalatai.

Dr. Inge Kemp Genefke, dr. Hardy Lilla és a nemzetközi szervezetek előadói.

2000. március 3. (péntek)

- 9.00–9.30 *Megnyitó.* Dr. Gógl Árpád, egészségügyi miniszter
dr. Bellyei Árpád, rektor
dr. Fischer Emil, dékán
Dr. Kékes Ferenc, a Baranya Megyei Közgyűlés elnöke
- 9.30–10.00 *The importance of the migration in the spread of the diseases*
Dr. Brian Gushulak, Director of IOM Medical Services, Geneva
- 10.00–10.30 *The role of migration in the spread of antimicrobial resistance*
Prof. Roger Finch, University of Nottingham, UK.
- 11.00–11.30 *Újabb trendek a fertőző betegségek terjedésében*
Dr. Vass Ádám, Országos Tisztifőorvosi Intézet.
- 11.30–12.00 *Hazánkba érkezett menekültekkel kapcsolatok járványügyi veszélyek*
Dr. Straub Ilona, JBOK, Budapest.
- 12.00–12.20 *Importált fertőző betegségek hazai előfordulása*
Dr. Csohán Ágnes, JBOEK, Budapest.
- 12.20–12.40 *A migráció szerepe az AIDS terjedésében*
Dr. Bánhegyi Dénes, Fővárosi Szent László Kórház.
- 12.40–13.00 *A malária terjedése és migráció*
Dr. Szilávik János, Fővárosi Szent László Kórház.
- 14.30–15.00 *A szexuálisan átvitt megbetegedések és migráció*
Prof. Horváth Attila, OBNI.
- 15.00–16.30 *„Foodborne” megbetegedések terjedése és migráció (epidemiológia, újabb kórokozók megjelenése, a hagyományos kórokozók terjedése, megjelenési formái, terápiás és prevenciós lehetőségek)*
Dr. Szalka András és mtsai, Fővárosi Szt. László Kórház.
- 16.30–17.00 *Kullancsok által terjesztett megbetegedések és migráció*
Dr. Lakos András.
- 17.00–17.30 *Migráció, táplálkozás, tápláltság*
Dr. Zajkás Gábor, Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet.

2000. március 4. (szombat)

Téma: A koszovói háború egészségügyi tapasztalatai (A Magyar Honvédség Egészségügyi Szolgálat)

- 8.30–8.50 *A Magyar Békéfenntartó Erők, ill. a koszovói menekültek egészségügyi ellátásának megszervezése*
Dr. Hetey Péter o. ezr.
- 8.50–9.10 *A NATO Albániai humanitárius műveleteinek Eü. Biztosítási rendszere: a Magyar Eü. Alakulat tapasztalatai*
Dr. Kopcsó István o. alezr.
- 9.10–9.30 *A MH vakcinációs programja*
Dr. Faludi Gábor o. ezr.
- 9.30–10.00 *Enterális fertőzések epidemiológiája és mikrobiológiai jellemzői az AFOR műveletek során*
Dr. Dóri Csaba o. őrnagy.
- 10.00–10.30 *Haemorrhagiás láz-szindrómával jelentkező infekciók a koszovói térségben. Esetismertetés*
Dr. Rókus László o. alezr.
- 11.00–11.20 *A migráció és turizmus szerepe a tuberculosis terjedésében*
Dr. Balikó Zoltán, Baranya Megyei Kórház, Tüdőgyógyintézet, Pécs.
- 11.20–11.40 *A házi orvosok szerepe a behurcolt betegségek felismerésében*
Dr. Riesz Tamás főigazgató, Országos Alapellátási Intézet, Budapest.

- 11.40–12.00 *A kiutazók specifikus védelme*
Dr. Jelenik Zsuzsa, Fővárosi Szt. László Kórház, Budapest.
- 12.00–12.20 *A kiutazók nem specifikus védelme, különös tekintettel a veszélyeztetett csoportokra (kisgyermek, terhesek)*
Dr. Mészner Zsófia, Fővárosi Szt. László Kórház, Budapest.
- 12.20–12.40 *Veszélyes fertőző megbetegedések hazai megjelenésének lehetőségei*
Dr. Ternák Gábor, Baranya Megyei Kórház, Pécs.

Megjegyzés: jelentkezés esetén csatlakozó előadások ill. poszterszekció egészítik ki a programot.

A kongresszusi programot az Országos Alapellátási Intézet 10 kreditponttal akkreditálja

Jelentkezés: Zsárik Judit, NewInstant BT H-1013 Budapest, Attila út 29. I. em. 7/a

Tel/fax: 1-212-2232

Részvételi díj: 10 000.- Ft. A részvételi díj tartalmazza házi orvosok tesztírása esetén az Országos Alapellátási Intézet részére szükséges regisztrációs díjat. Napijegy: 6000.- Ft, mely nem tartalmazza a regisztrációs díjat.

Dr. Takáts István

1925-200

Takáts professzor úr Pécsen, 1925. augusztus 16-án született. Középiskoláit Kaposváron és Pécsen végezte. Orvosi tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egyetemen kezdte. 1949-ben avatták orvosdoktorrá.

Már fiatal tanársegéd korában megmutatkozott nála a tudományos munka iránti készsége és alkalmassága. A klinika szövettani munkálatainak adott lendületet és tett értékes histochemiai megfigyeléseket. 1965-ben hazánkban elsőnek kezdeményezte izolált íriszkészítményen a szivárványhártya izmainak élettani és farmakológiai vizsgálatait.

Eredményeit kandidátusi értekezésében foglalta össze. Ezen értekezésével és 41 angol és német nyelven írt dolgozatával 1968-ban docensi kinevezést nyert el.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Szemklinika igazgatójává 1975-ben nevezték ki.

Élénken reagált a világirodalom jelentős kérdéseire.

Figyelemreméltó munkát kezdett a szem vérkeringésének vizsgálatában. Kitűnő és újító operatőr volt, több ezer szembeteg köszönheti neki látása visszanyerését. Sok éves és nemzetközi kongresszusokon is bemutatott értékes munkásságával 1981-ben tudományos doktori fokozatot ért el.

A „Szemészeti Tankönyv” több fejezetét írta meg. Számos dolgozat őrizi tudományos munkásságát és annak eredményeit.

Az Országos Szemészeti Intézet és a Magyar Szemorvostársaság munkájáért 1988-ban Schulek Vilmos, valamint Blaskovits Imre emlékéremmel tüntette ki.

Takáts professzor 1989 szeptemberében vonult nyugdíjba.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet,
Barthó Loránd, Buzogány István

A Konszenzus-oldalak szerkesztő- és terjesztőbizottsága: Battyány István, Bánhegyi György, Bátai István, Benke József, Botz Lajos, Bódis József (Megyei Kórház), Czéh Gábor, Csala Béla, Csanaky György (Szombathely), Cseke István, Csernus Valér, Dávid Károly, Ferenci József, Gács Ernő, Gracza Tünde, Horváth Zsolt, Juricskay István, Kiss Tamás, Kövér Ferenc, Lázár Zsófia, Masszi György, Méhes Gábor, Molnár Béla, Nemes János, Pakodi Ferenc, Pál Tibor, Pethő Gábor, Rébék-Nagy Gábor, Sümegei Balázs, Szabó György, Szeberényi József, Szekeres Júlia, Tóth Kálmán, Weninger Csaba.

Téli felvételek: BL

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke
A szedés az ÁOK Sajtóirodáján készült
7624 Pécs, Szigeti út 12. Tel.: 324-122/1214
E-mail: blenke@apacs.pote.hu

Elektronikus publikáció: Somoskeőy Szabolcs
www.pote.hu > Közinform center

Nyomtatta a PTE ÁOK nyomdája
Vezető: Ollmann Ágnes

INTÉZETI KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

A Humán Anatómiai Intézetből

■ *Dr. Józsa Rita* a magyar-brit kormányközi TÉT együttműködés keretében 2 hónapos tanulmányúton volt a Roslin Intézetben (Skócia), ahol a prolaktin-indukált keltetési magatartás neurobiológiai mechanizmusainak tanulmányozását végezte.

■ *Dr. Lázár Gyula*, egyetemi tanár 1999. okt. 23-28-ig részt vett a Society for Neuroscience 29. kongresszusán Miami-ban (USA) a microglia aktiváció mechanizmusáról szóló poszter előadás társszerzőjeként. Dec. 10-én az ELTE Összehasonlító Állatszervezettani Tanszéken PhD kurzust tartott a mesencephalon filogeneziséről.

■ *Dr. Reglődi Dóra* részt vett a 4th International Workshop-on Maturation Phenomenon in Cerebral Ischemia kongresszuson (1999 october, New Orleans) az alábbi poszterekkel: 1. *Reglődi D., Somogyvári-Vigh A., Maderdrut J. L., Vigh S., Arimura A.*: Effects of spontaneous postischemic hyperthermia following middle cerebral artery occlusion in rats; 2. *Reglődi D., Somogyvári-Vigh A., Vigh S., Arimura A.*: Delayed systemic administration of PACAP38 is neuroprotective in focal ischemia in rats; 3. *Somogyvári-Vigh A., Pan W., Reglődi D., Vigh S., Kastin A. J., Arimura A.*: The passage of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide across the blood brain barrier during focal cerebral ischemia.

■ *Csernus Valér* 1999. november 7-től az POTE és a Mainzi Guttenberg Egyetem közötti együttműködés keretében kéthetes tanulmányúton volt a Mainzi Egyetem Anatómiai Intézetében. Tudományos tapasztalatcserét folytatott az övéhez hasonló kísérletes témán dolgozó Vollrath professzor munkacsoportjának tagjaival és tanulmányozta az anatómiai és szövettani oktatás ottani formáit. Szemináriumot tartott „In vitro (superfusion) analysis of the secretory activity of the endocrine glands” címen.

Megjelent közlemények: *Nagy A., Schally A. V., Halmos G., Armatís P., Cai R. Z., Csernus V., Kovács M., Koppán M., Szepesházi K., Kahán Z.*: Syn-

thesis and biological evaluation of cytotoxic analogs of somatostatin containing doxorubicin or its intensely potent derivative, 2-pyrrolinodoxorubicin. – Proc. Natl. Acad. Sci. U S A. 95. 1794-1799. 1998.; *Varga J. L., Schally A. V., Csernus V. J., Zarándi M., Halmos G., Groot K. and Rékási Z.*: Synthesis and biological evaluation of antagonists of growth hormone-releasing hormone with high and protracted in vivo activities. – Proc. Natl. Acad. Sci. U. S. A. 96. 692-697. 1999.; *Kahan Z., Arencibia J. M., Csernus V. J., Groot K., Kineman R. D., Robinson W. R., Schally A. V.*: Expression of growth hormone releasing-hormone (GHRH)messenger ribonucleic acid and the presence of biologically active GHRH in human breast, endometrial and ovarian cancers. – J. Clin. Endocrinol. Metab. 84.582-589. 1999.; *Csernus V. J., Schally A. V., Kiaris H., and Armatís P.*: Inhibition of growth, production of insulin-like growth factor-II (IGF-II), and expression of IGF-II mRNA of human cancer cell-lines by antagonistic analogs of growth hormone-releasing hormone (GHRH) in vitro – Proc. Natl. Acad. Sci. USA 96. 3098-3101. 1999.; *Diano S., Naftolin F., Goglia F., Csernus V. and Horváth T. L.*: Monosynaptic pathway between the arcuate nucleus expressing glial type II iodothyronine 5'-deiodinase mRNA and the median eminence-projective TRH cells of the rat paraventricular nucleus. – J. Neuroendocrinology 10. 731-742. 1998.; *Csernus V. J., Schally A. V., Groot K.*: Antagonistic analogs of growth hormone-releasing hormone (GHRH) inhibit cyclic AMP production of human cancer cell lines in vitro – Peptides 20. 843-850. 1999.; *Csernus V. J., Schally A. V., Groot K.*: Effect of growth hormone-releasing hormone (GHRH) and peptides from the vasoactive intestinal peptide (VIP) family on cyclic AMP production of human cancer cell lines in vitro – J. Endocrinology 163. 269-280. 1999.; *Csernus V., Becher P., Mess B.*: Wavelength dependency of light-induced changes in rhythmic melatonin secretion from chicken pineal gland in vitro. – Neuroen-

docrinology Letters 20. 307-312. 1999.

A Családvostani Intézetből

■ 1999. december 20-21-én 14 rezidens kolléga és 1 rövidített rezidensi programban részt vett kolléga tett sikeres képesítő vizsgát, amely gyakorlati és elméleti részből, továbbá négy felnőtt és egy gyermekgyógyászati esettanulmány értékeléséből állt. December 30-án ünnepélyes keretek között vették át oklevelüket. A családvostani szakvizsgálathoz további két év praxisgyakorlat, plusz egyéb oktatási programok teljesítése szükséges.

■ A folyamatos szakorvostovábbképzés (CME) keretében tovább folytatódott az intézetünk által szervezett „Korszerű gyógyszeres terápia az alapellátásban” című tanfolyamsorozat. Januárban az onkológiai megbetegedések családvostani vonatkozásairól hangzottak el előadások. A tanfolyamsorozat februári témája a sürgősségi betegellátás lesz.

■ 2000. február 17-ével kezdődően minden csütörtökön intézetünk szervezésében „Családvostan” speciál kollégiumon vehetnek részt a POTE IV-VI. éves orvostanhallgatói. Az előadásokra és kerekasztal megbeszélésekre nagy tapasztalatú és sikeres családvostanok közreműködésével kerül sor.

■ A Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztálya február 7-én tudományos ülést rendez a Családvostani Intézet közreműködésével. Intézetünk munkatársai a következő tanulságos eseteket mutatják be: Tüdőrák vagy mégsem? (esetgazda: *dr. Molnár Csilla* és *dr. Lomb Dénes*); Hónapokig tartó köhögés (esetgazda: *dr. Végh Mária*); Hyperparathyreosisos beteg kálváriája (esetgazda: *dr. Rinfel József*).

A Fül-Orr-Gége Klinikáról

■ *Bauer Miklós* professzor úr vezetésével január 19-22. között megrendezésre került a VIII. Fülészeti Microchirurgiai Cursus.

Az elhangzott előadások: *Bauer M.*: Tympanoplastica; *Bauer M.*: Betegek kiválasztása, előkészítése, anaesthesia, behatolás; *Pytel J.*: Tympanoplastica mesotympanalis otitisben overlaid/underlaid technikák; *Bauer M.*: Cholesteatoma; *Bauer M.*: Hallócsontláncolati reconstuctio; *Bauer M.*: Tympanoplastica régebben végzett radicalis műtét üregében; *Bauer M.*: Postoperatív fülműködészavar, reoperatio kérdése; *Mink A.*: Cholesteatoma műtete; *Pytel J.*: Dokumentatio, postoperatív eredmények kiértékelése; *Pytel J.*: Tympanoplastica és mastoidectomia; *Ribári O.*: Stapedectomy napjainkban; *Z. Szabó L.*: Tympanoplastica mai állása (áttekintés).

■ Klinikánk szorgalmi időszakban rendszeresen csütörtök 15⁰⁰ órakor tudományos referátum van a megye fül-orr-gégészeinek részvételével.

A Gyermekklinikáról

■ A Gyermekklinika Röntgen osztályán működő „Gyermekradiológia Fejlesztésért” alapítvány jótékonyági bált szervezett 1999. november 6-án. A bál bevételének egy részét az elhanyagolt, tíz év óta nem festett asszisztensi öltöző és ügyeleti helyiségek festésére fordították. A bál fő szervezője *dr. Cséry Kontné*, a röntgen osztály szakképzett asszisztense volt.

■ 1999. december 11-én a Baranya megyei Kórház tanácstermében *dr. Grexa Erzsébet* főorvosnő szervezésében gyermekradiológiai továbbképzés volt. A félnapos rendezvényen *dr. Weisenbach János* és *dr. Rudas Gábor* tartottak előadásokat.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ *Dr. Barthó Loránd* egyetemi tanár tagsága az OTKA Élettudományi Szakkollégiumában 1999-ben lejárt. Ugyanakkor 1999. július 1-től tagja lett az ETT III. sz. Klinikai és Kísérletes Farmakológia, Kábítószer- és Gyógyszerfüggőség Bizottságának.

A Humán Közegészségtani Intézetből

Közlemények:

1. *Sándor J., Kiss I., Szücs M., Bezeredy M., Brázay L., Búcs G., Oszeczky G., Ember I.*: Méhnyakrák: Magas rizikójú populációk azonosítására alapozott beavatkozása-

sok; *Magyar Onkológia*, 43(4): 287, 1999.

Előadások:

1. *Sándor J.*: Térinformatika Baranya megye átszűrtségének jellemzőiről, a régió helyzete.

„A méhnyakrák megelőzés Baranya megyei helyzete és a tennivalók” Konferenciája, 2000. Január 14. PAB, Pécs.

Egyéb:

Dr. Nádasi Edit, intézetünk gyakornoka 2000. 01. 10. - 21.-ig a PERKIN-ELMER cég „Nagy hatékonyságú folyadék-kromatográfia (HPLC) elmélete és gyakorlata” című tanfolyamán vett részt Budapesten a BME, Általános és Analitikai Kémiai Tanácskén.

A Mozgástani Intézetből

Az intézet munkatársai sikeres sítáborokat szerveztek Szlovéniában a Pécsi Tudományegyetem dolgozói részére. *Dr. Rugási Endre* vezetésével 15 fő vett részt 2000. január 25-29. között a Bohinjban, *Farkas György* vezetésével pedig 31 fő vett részt január 29-től február 5-ig a Bovecban szervezett táborban.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2000. január 12. és 16. között *dr. Horváth László*, *dr. Mohácsi Anikó*, *dr. Papp Zsófia*, *dr. Rostás Tamás* és *dr. Szalai Gábor* részt vettek a Rómában rendezett MET 2000 Intervenciós Radiológiai Kongresszuson, ahol Horváth professzor felkért előadást tartott. Az előadás: *Horváth L., Battyány I., Rostás T., Hadjiev J., Gasztonyi B.*: Combined selective cytostatic infusion and chemoembolization in liver malignancies.

■ Megalakult február 1-jén a Radiológus Szakmai Kollégium, melynek tagja lett klinikánkról *dr. Horváth László* és *dr. Battyány István*.

■ A február 3-án megválasztott Sugárterápiás és Onkológiai Szakmai Kollégium tagja a Sugárterápiás Társaság részéről *dr. Csere Tibor*.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ 1999. november 14-18. között Buenos Airesben, Argentínában került megrendezésre a 9. Szülészeti és Nőgyógyászati Ultrahang Világkongresszus (9th World Congress of Ultrasound in Obstetrics and

Gynecology). A rendezvényre klinikánkról felkért referátum tartására kapott meghívást *dr. Szabó István* professzor úr, *dr. Csermely Tamás* egyetemi adjunktus és *dr. Vizer Miklós* egyetemi tanársegéd. A referátumok „Evaluation of the utero-placental and fetal circulation” és „Nonimmune hydrops fetalis” címmel hangzottak el.

■ *Dr. Gőcze Péter* egyetemi adjunktus „A hormonreceptorok, új lehetőségek a szelektív hatású hormonpótlásban” és *dr. Bay Csaba* „Malignus nőgyógyászati dagاناتok és a hormonpótlás” címmel előadást tartottak a SOTE I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika és a Magyar Menopausa Társaság által szervezett továbbképző tanfolyamon, melyet 1999. november 25-26. között Budapesten rendeztek meg.

■ *Dr. Veszprémi Béla* egyetemi adjunktus október 4-től december 4-ig DAAD ösztöndíjasként tanulmányúton vett részt Münchenben a Grosshaderni Női Klinikán. Tanulmányozott témák: preimplantációs genetikai diagnosztika, magzati sejtek anyai vérből való kimutatására szolgáló módszerek, és a magzati sejtek felhasználása a prenatalis diagnosztikában. Müncheni tartózkodása alatt részt vett a Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina által szervezett „Klonen-Forschung und Ethik im Konflikt” címmel megrendezett szimpóziumon.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár az 1999. november 19-20-án Békéscsabán rendezett, „Családtervezés, fogamzásgátlás a XXI. században” című konferencián két felkért referátumot tartott, „Fogamzásgátlás az ezredfordulón” valamint „Alacsony hormontartalmú fogamzásgátló tabletták” címmel. Ezenkívül elnöke és moderátora volt a „Fogamzásgátlás, mint egészségnevelési, népegészségügyi probléma” című kerekasztal megbeszélésnek, melynek az Egészségügyi Minisztérium és az Oktatási Minisztérium képviselői is tagjai voltak.

■ *Dr. Drozgyik István* az 1999. november 4-7. között Pécsen rendezett „Magyar-Román Szülész-Nőgyógyász Napok” rendezvényen felkért referátumot tartott „A laparoscopia szövődményei” címmel.

Következő lapzártánk időpontja március 20-a. Kérjük, anyagaikat szíveskedjenek – ha mód van rá, a fenti időpontig – eljuttatni az ÁOK dékáni hivatalába, a szerkesztőkhöz vagy a Sajtóirodába.

Köszönjük.

KIEGÉSZÍTÉS

Novembri számunkban *Emlékek a Stefánia Szövetség pécsi múltjából* címmel jelent meg írás *dr. Süle Tamástól*.

A cikk így végződik:

„... Öt évvel később városunk másik neves polgára, *Esztergár Lajos* (1894–1978) vehette át a Heim Pál emlékermetet. Az adománylevél fakszimiléjét olvasva jóleső érzéssel nyugázhathatjuk, hogy személyében is arra minden tekintetben méltó ember részesült a rangos kitiüntetésben. Aztán mindjárt arra gondolunk, hogy milyen égető szükség lenne ma is sok hozzá hasonló, nagy formátumú köztisztviselőre!”

A fakszimilét most tesszük közzé, a minőség nem élvezhető, de talán olvasható.

